Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

FÖRSLAG TILL BESLUT
2021-06-16

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ärende 11
VKN 2021-0103

Förslag till beslut gällande Yttrande över remiss - Folkhälsopolicy

Vi socialdemokrater instämmer i vikten av att samtliga av regionens förvaltningar ska arbeta utefter en folkhälsostrategisk policy och att en god folkhälsa är ett mål och ett medel i en hållbar utveckling för Region Stockholm.

Det vi däremot saknar i folkhälsopolicyn är tydliga visioner och konkreta åtgärder i hur vi möter de stora folkhälsoutmaningarna som vi vet finns idag.

Ojämlikheten i hälsa i Stockholmsregionen är stor. Medellivslängden kraftigt skiljer mellan olika bostadsområden i länet. En lågutbildad man i Vårby förväntas leva 18 år kortare än en högutbildad man i Danderyd. Vi vet att sjukdomar oftare drabbar grupper med lägre inkomst, kortare utbildning, utrikesfödda - som t ex att kvinnor i Rinkeby drabbas dubbelt så ofta av hjärtinfarkt som kvinnor i Vaxholm. Även psykiska besvär, psykiatriska diagnoser och suicid är vanligare bland låginkomsttagare. Samtidigt som hälsan är sämre i grupper med socioekonomisk utsatthet söker många i den gruppen vård i mindre utsträckning än övriga befolkningen och framförallt i ett senare skede.

De senaste månaderna har den ojämlika hälsan visat sig i smittsmidning och dödlighet av covid-19. Tidigt i pandemin kunde vi se att fler smittades i Järvaområdet jämfört med övriga länet. En liknande utveckling följde i andra socialt utsatta områden i de södra delarna av regionen. Region Stockholms oförmåga att hantera denna ojämlikhet genom att exempelvis sätta in testbussar i tid visar på bristerna i den nuvarande majoritetens folkhälsoarbete.

I den föreslagna policyn nämns bland annat att hälso- och sjukvårdens beställare säkerställer ett vårdutbud utifrån befolkningens vårdbehov och regionens ekonomiska förutsättningar med utgångspunkt i bland annat

underlag om sjukdomsbörda och skillnader i hälsa - en mycket viktig ambition med andra ord men där socialdemokraterna ställer sig frågande till hur regionen i och med denna policy vill arbetar med detta. Vi vet att det idag finns vita fläckar på vårdkartan i och med den fria etableringsrätten vilket lett till att våra medborgare i socioekonomiskt utsatta områden inte har samma tillgång till en god och nära vård. Nedläggning av regionens husläkarjourer är bara ett av många exempel på hur den ojämlika vården får fortsätta växa sig allt starkare.

Vi vill belysa att risken med en folkhälsopolicy utan konkretion och än mer tydliga visioner är att våra invånare fortsätter leva i en region där det inte sker någon förändring av de idag ojämlika levnadsvillkoren.

Med anledning av detta föreslår Socialdemokraterna vårdens kunskapsstyrningsnämnd besluta

Att hälso- och sjukvårdsförvaltningen i folkhälsopolicyn ges i uppdrag att utarbeta en etableringsstrategi för att säkerställa att länets medborgare får en jämlik tillgång till såväl primär- som specialistvård

Att hälso- och sjukvårdsförvaltningen i folkhälsopolicyn ges i uppdrag att kontinuerligt ta fram beräkningar över behovsindex i Stockholms läns stadsdelar/kommuner och jämföra detta mot vårdkonsumtionen.

Att hälso- och sjukvårdsförvaltningen i folkhälsopolicyn ges i uppdrag att införa ett områdesansvar för husläkarmottagningarna i syfte att skapa förutsättningar för ökad samverkan, hälsofrämjande insatser och passiv listning av de invånare som inte aktivt väljer att lista sig på en vårdcentral

Att hälso- och sjukvårdsförvaltningen i folkhälsopolicyn starta en pilotverksamhet för riktade hälsosamtal på vårdcentraler i fyra kommuner där behoven är som störst

Att hälso- och sjukvårdsförvaltningen i folkhälsopolicyn ges i uppdrag att avbryta nedläggningen av husläkarjourer samt återkomma med en analys av patientunderlag och behovet av vård på kvällar och helger utifrån principen om jämlik placering och tillgång till vård

FÖRSLAG TILL BESLUT

Att hälso- och sjukvårdsförvaltningen i folkhälsopolicyn ges i uppdrag att utreda möjligheten till att införa husläkarmottagningar med särskild inriktning mot personer med funktionsnedsättning

Lars Bryntesson (S) m.fl